

LA CONQUESTA DE LA PLANA. LES DESSECCACIONS

La recuperació demogràfica que experimenta la zona del Baix Ter a partir del segle XVI -sobretot gràcies a la immigració de gent provinent del Pirineu i del costat francès- es tradueix en una major ocupació de la plana: més homes vol dir necessitat de més recursos alimentaris i això comporta tenir més camps de conreu.

El procés d'obres de colonització de la plana, iniciat als segles XIV-XV, s'accentua ara, als segles XVII-XVIII. La introducció de nous conreus i noves tècniques, provinents essencialment de la Catalunya Nord, un canvi en el règim de la propietat (repartiment de terres comunals), el conreu de noves terres..., tot afavoreix el desenvolupament agrari.

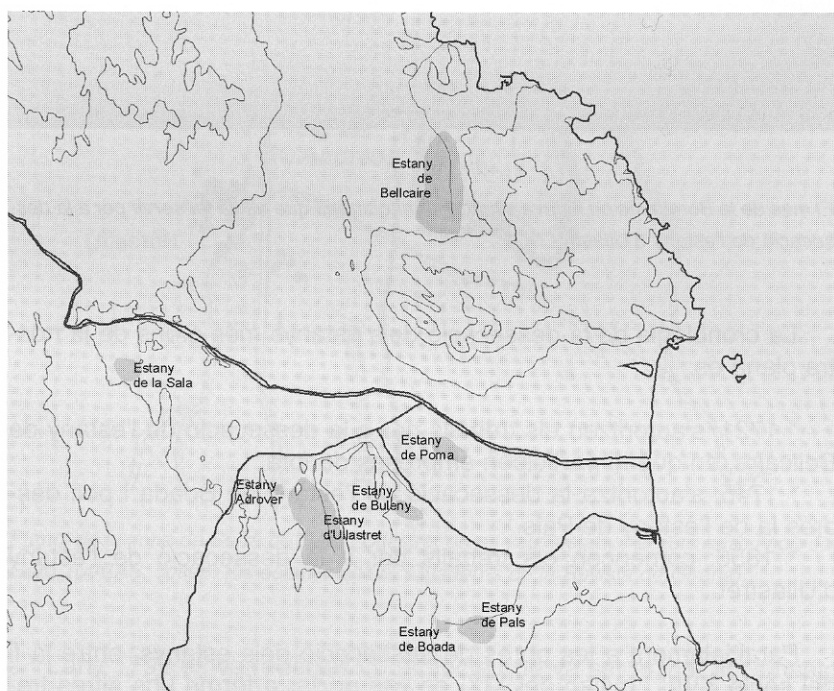

Els camps es van fer cada cop més abundants en una plana que s'anava "humanitzant".

Alguns dels estanys van anar desapareixent per causes naturals. Ara bé, la majoria van ser dessecats per l'home per ocupar les terres que inundaven.

Tot i algunes obres de dessecació realitzades als segles XIV-XV, la gran etapa d'ocupació d'aquestes terres se situa als segles XVIII-XIX, que és quan desapareixen tots aquests estanys.

La fam de noves terres a causa del creixement demogràfic va portar els nostres avantpassats a buscar-les on fos. Els estanys eren llocs bons, ja que la terra era molt fèrtil.

Per a la realització de la dessecació dels estanys, als segles XVIII i XIX, es van construir, o aprofitar, una sèrie de recs que servien per escórrer l'aigua i portar-la cap a rieres properes i als rius Ter i Daró.

El mas de la Bomba és on estava situada la maquinària que es va fer servir per a la dessecació de l'estany d'Ullastret.

La cronologia de la dessecació dels estanys més grans de la nostra plana és:

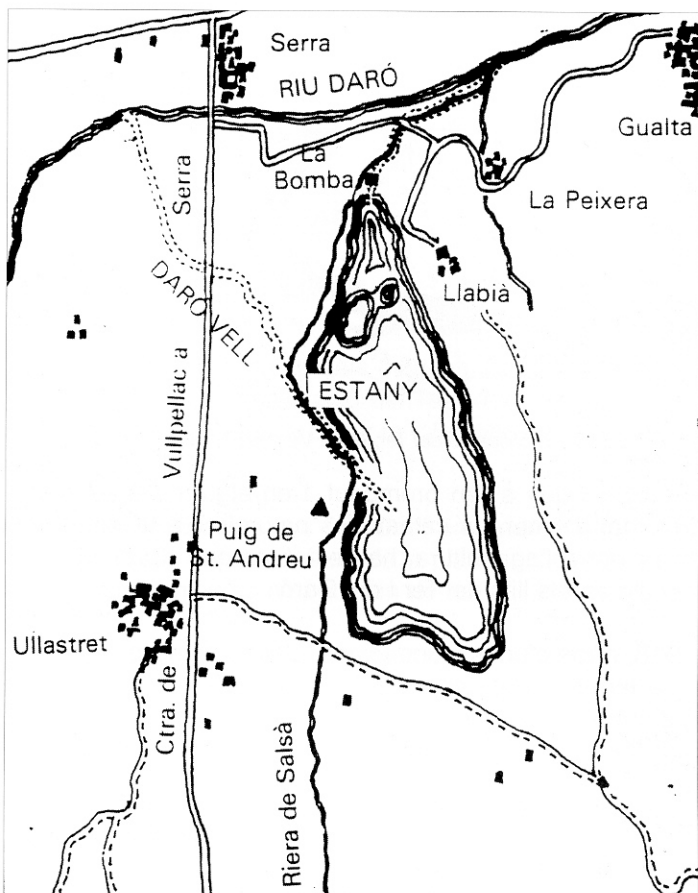
* 1721: s'autoritzen els treballs per a la dessecació de l'estany de Belcaire, en què hi participen empreses de fora.

* 1745: s'autoritza la dessecació de l'estany de Boada i poc després la de l'estany de Pals.

* 1856: comencen els treballs per a la dessecació de l'estany d'Ullastret.

Paral·lelament a les obres de dessecació dels estanys, entre la fi del segle XVIII i mitjan del XIX, es van portar a terme uns altres treballs que també anaven encaminats a obtenir més terres per al conreu i, a la vegada, a controlar les conseqüències de les inundacions periòdiques causades per les riuades.

Ens referim a la rectificació del darrer tram del riu Ter i als projectes de canalització del Daró, portada a terme al nostre segle.

Plànol de la zona de Serra de Daró i Ullastret on es veu l'estany i el curs antic i nou del Daró. (MATAS, Josep, *Els estanys eixuts. Quaderns de la Revista de Girona*).

L'any 1792 es va redactar un projecte que va ser enviat al Consejo de Castilla, per treure els meandres que feia el Ter a la zona de Canet de la Tallada i modificar la seva desembocadura.

Inicialment, es va rectificar la zona de Canet. Els treballs per a la desviació de la desembocadura, després d'una sèrie de discussions sobre la seva conveniència, no es van portar a terme fins a la primera meitat del segle passat. El riu va ser portat del Ter Vell, a l'Estartit, fins a la Gola actual. Amb aquests canvis es van aconseguir unes noves terres que van ser repartides (les antigues deveses del senyor de Sant Jordi).

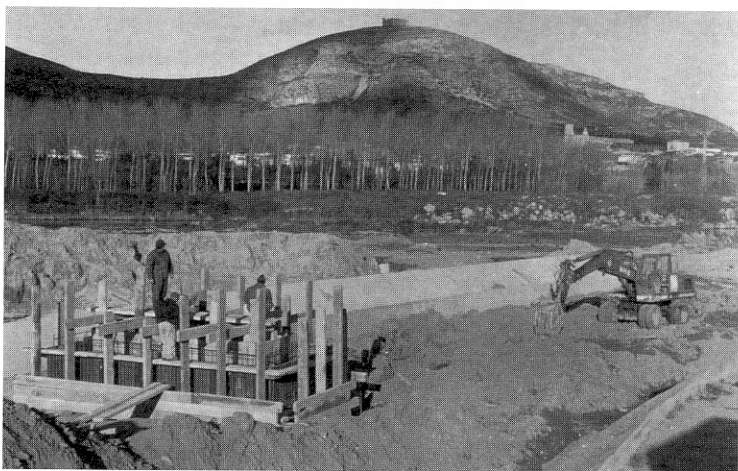

Plànol del projecte de rectificació del Ter, entre Verges i la desembocadura.

Altres obres que s'han promogut, i en alguns casos, s'han dut a terme, per tal d'evitar les catàstrofes naturals i, a la vegada, obtenir més terres per a l'agricultura, han estat les que s'han fet al llarg del nostre segle en els llits del Ter i del Daró.

El 1918, arran d'unes inundacions, alguns municipis demanen que es porti a terme l'enllitament del Daró. El 1935, es demana la construcció d'obres de defensa en els marges del Ter, Torroella avall, per evitar inundacions de les terres i que el riu canviï de curs.

Els anys 70 es porta a terme la canalització del Daró cap al Ter i la construcció de les motes d'aquest darrer, des de la Reclosa fins al mar.

A principi de la dècada dels setanta es van construir les motes del riu Ter, des de la Reclosa fins a la desembocadura, i el canal que porta una part de les aigües del Daró al Ter.